

Zasady oceniania przedmiotowego
historia oraz historia i społeczeństwo
w LO nr X

Uzyskanie informacji o postępach ucznia stanowi integralną część procesu nauczania i uczenia się. Mierzenie osiągnięć odbywa się poprzez wewnętrzne formy sprawdzania oraz przez końcowy egzamin maturalny.

Statut Liceum Ogólnokształcącego nr X im. Stefanii Sempołowskiej we Wrocławiu (w rozdziale IX Wewnątrzszkolne ocenianie) opisuje sposoby oceniania wewnątrzszkolnych osiągnięć edukacyjnych ucznia. Uczniowie i ich rodzice powinni znać zakres materiału, cele kształcenia, zasady i kryteria oceniania obowiązujące w szkole. Pomiar osiągnięć ucznia odbywać się będzie według zasad pomiaru dydaktycznego (przy zachowaniu takich jego właściwości, jak: obiektywizm pomiaru, trafność, rzetelność).

I. Skala oceniania, formy sprawdzania wiedzy i kryteria ocen

Ocenianie będzie dokonywane w skali obowiązującej w LO nr X we Wrocławiu zgodnie z Wewnątrzszkolnym ocenianiem - Statut szkoły, Rozdział IX.

Ocenianie jest jawne, a wystawiana ocena - uzasadniona.

Uzasadnienie oceny ma na celu monitorowanie pracy ucznia i zawiera informację o jego osiągnięciach edukacyjnych oraz wskazuje, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien się uczyć.

a) sposoby sprawdzania osiągnięć i postępów ucznia (rodzaje, ilość min-max, terminy);

Pomiar wiedzy i umiejętności uczniów dokonuje się za pomocą następujących narzędzi:

Sprawdziany pisemne obejmujące większy zakres materiału, trwające 1-2 godziny lekcyjne.

- testy z pytaniami otwartymi bądź zamkniętymi,
- ćwiczenia analityczno - sprawdzające oparte na materiale źródłowym (schematy, ilustracje, wiersze, pytania do źródeł)
- pytania dłuższej wypowiedzi pisemnej - pytania otwarte, narracja historyczna (synteza, polemika, rozprawka, sprawozdanie etc.)
- pytania krótszej wypowiedzi pisemnej - pytania otwarte sprawdzające umiejętność prezentacji wiedzy z zachowaniem wiązań przyczynowo - skutkowych

O formule zadań sprawdzianu decyduje nauczyciel.

Kartkówka (może być zapowiedziana lub nie) - obejmuje treści bieżące, może zawierać zadania do tekstów źródłowych bądź inne zadania z wyposażeniem.

Odpowiedź ustna - obejmuje treści z 3 ostatnich zajęć.

Aktywność na lekcji.

Praca w grupach (uwzględniająca samoocenę ucznia).

Prace długoterminowe (projekt, portfolio, sprawozdanie, prezentacja multimedialna, uczestnictwo w konkursach).

1. Sprawdziany.

- a) Sprawdzian pisemny musi być zapowiedziany na tydzień przed jego przeprowadzeniem zgodnie z obowiązującą w szkole procedurą. Uczniowie są zobowiązani do uczestnictwa w sprawdzianie w określonym, zapisanym w terminarzu, dniu. Nieobecność na sprawdzianie musi być usprawiedliwiona zgodnie ze szkolnym regulaminem frekwencji. Sprawdzian jest obowiązkowy dla wszystkich uczniów; w przypadku nieobecności uczeń jest zobowiązany do przystąpienia do sprawdzianu w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela przedmiotu; w przypadku niezgłoszenia się ucznia w tym terminie, nauczyciel ma prawo sprawdzić wiedzę i umiejętności ucznia z zakresu sprawdzianu na pierwszej lekcji, na której uczeń jest obecny; uczeń, który przystępuje do sprawdzianu w drugim terminie nie ma możliwości poprawienia oceny.

- b) Uczeń, który otrzymał ze sprawdzianu ocenę niedostateczną jest zobowiązany do jej jednorazowego poprawiania, po uzgodnieniu z nauczycielem warunków i terminu poprawy, nie później jednak niż 1 tydzień po oddaniu pracy. W każdym semestrze przewiduje się co najmniej jeden sprawdzian.
- c) W przypadku realizacji programu o charakterze rozszerzonym, przewiduje się możliwość sprawdzianu obejmującego wybrany przez nauczyciela materiał z całego semestru - tzw. praca semestralna.

d) Kryteria oceny sprawdzianu

0-29 % – niedostateczny,
 30 – 49% – dopuszczający,
 50 – 69% – dostateczny,
 70 – 84 % – dobry
 85 – 90 % – bardzo dobry
 91 – 100 % - celujący

2. Kartkówka.

Kartkówki (do 15 min.) są obowiązkowe, nie muszą być zapowiedziane, a ich poprawa zależna jest od nauczyciela. Obejmuje treści bieżące wskazane przez nauczyciela. Kryteria oceny kartkówki są następujące:

0-29 % – niedostateczny,
 30 – 49% – dopuszczający,
 50 – 69% – dostateczny,
 70 – 89 % – dobry
 90 % – 100 % – bardzo dobry

W niektórych przypadkach ww. przedziały mogą być przez nauczyciela zmodyfikowane w zależności od rodzaju zadań i stopnia trudności kartkówki.

3. Odpowiedź ustna.

Na ocenę odpowiedzi ustnej składają się: jej zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów, ich uzasadnienie, stosowanie języka historycznego oraz sposób prezentacji. Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny.

4. Aktywność na lekcji.

Za wyróżniającą się aktywność na lekcji przyznawany jest plus (+). Uzyskanie trzech plusów skutkuje wpisaniem do dziennika oceny bardzo dobrej. Za pasywną postawę w czasie lekcji uczeń otrzyma minus (-). Trzy minusy powodują wpisanie do dziennika oceny niedostatecznej.

5. Zadania domowe.

Waga zadania domowego jest równoważna ocenie z aktywności, chyba że nauczyciel zdecyduje inaczej. Brak zadania skutkuje oceną niedostateczną.

6. Praca w grupach (uwzględniająca samoocenę ucznia).

Praca w grupach polega na efektywnym współdziałaniu w zespole, planowaniu i ocenianiu własnego uczenia się, skutecznym porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, rozwiązywaniu problemów w twórczy sposób oraz efektywnym posługiwaniu się technologią informacyjną. Będzie oceniana przez ucznia – jako element samooceny – oraz przez nauczyciela nadzorującego i sprawdzającego pracę grup, przy uwzględnieniu następujących faz:

- zaangażowanie,

- badanie,
- przekształcanie informacji,
- prezentacja.

7. Prace długoterminowe.

Oceniana będzie samodzielna lub zespołowa praca długoterminowa polegająca na:

- gromadzeniu i dokumentacji różnych źródeł historycznych,
- czytaniu i twórczym wykorzystaniu literatury historycznej,
- przygotowaniu prac konkursowych,
- korzystaniu z wiedzy muzealnej i innych elementach wdrażających do samokształcenia.

Te formy aktywności uczniów będą występowały szczególnie w przypadku realizowania programu o charakterze rozszerzonym.

8. Uwagi dodatkowe

Za uzyskanie tytułu laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, finalisty bądź laureata olimpiady przedmiotowej uczeń otrzyma ocenę celującą na zakończenie roku szkolnego.

Praca niesamodzielna na sprawdzianie lub innych formach kontroli osiągnięć ucznia jest równoznaczna z oceną niedostateczną i nie podlega możliwości poprawy.

Za wzorową frekwencję na zajęciach z przedmiotu (100% obecności) oraz za niewykorzystanie nieprzygotowania uczeń otrzyma raz w semestrze dodatkową ocenę bardzo dobrą z wagą 1 (kategoria: aktywność).

b) uzasadnianie ocen

- Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców. Każdą ocenę nauczyciel uzasadnia w formie ustnej lub pisemnej.

- **Każdy sprawdzian pisemny** zawiera uzasadnienie w formie podania liczby punktów uzyskanych przez ucznia w stosunku do maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia (wynik punktowy może być wyrażony w skali procentowej) oraz krótką recenzję.

Każdy sprawdzian pisemny jest omówiony na zajęciach lekcyjnych, wskazane są najczęściej popełniane błędy, przeprowadzona analiza wykonania zadań. Omówienie sprawdzianu stanowi dodatkową formę uzasadnienia ocen.

- **Oceny z kartkówek** zawierają uzasadnienie wyrażone wynikiem punktowym uzyskanym przez ucznia w stosunku do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania.

- **Oceny z prac pisemnych** - różnego rodzaju: prace długoterminowe, zadania domowe, portfolio etc. i inne zawierają krótką recenzję lub wynik punktowy - o sposobie uzasadnienia decyduje każdorazowo nauczyciel w zależności od rodzaju prac.

- **Każda praca o charakterze narracji historycznej zawsze zawiera uzasadnienie w formie krótkiej recenzji.**

- **Oceny za pozostałe formy aktywności uczniowskiej nauczyciel uzasadnia w formie ustnej w postaci krótkiej recenzji.**

II. Ustalanie śródrocznych oraz rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych

Nauczyciel ustala ocenę klasyfikacyjną na podstawie co najmniej 3 ocen cząstkowych różnych form kontroli osiągnięć edukacyjnych ucznia; przynajmniej jedna z ocen musi być ze sprawdzianu.

Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej rocznej nauczyciel bierze pod uwagę ocenę śródroczną.

Ocena klasyfikacyjna nie powinna być ustalana jako średnia arytmetyczna ocen bieżących ze względu na różną wagę tych ocen.

Oceny klasyfikacyjne: śródroczne i roczne nauczyciel wystawia w oparciu o średnią ważoną wg następujących kryteriów:

- 5,5 – 6,0 – celujący
- 4,5 – 5,49 – bardzo dobry
- 3,5 – 4,49 – dobry
- 2,5 – 3,49 – dostateczny
- 1,5 – 2,49 – dopuszczający
- 1,0 – 1,49 – niedostateczny

Nauczyciel może ostateczną ocenę klasyfikacyjną podwyższyć lub obniżyć o jeden stopień w stosunku do średniej ważonej biorąc pod uwagę:

- a. szczególną aktywność na zajęciach,
- b. aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych,
- c. systematyczne uczestnictwo w różnych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności (bardzo dobra lub nieodpowiednia frekwencja na zajęciach z historii)

Wagi poszczególnych kategorii ocen cząstkowych:

Sprawdzian	- mnożnik 5
Poprawa sprawdzianu	- mnożnik 4
Kartkówka	- mnożnik 3
Odpowiedź ustna	- mnożnik 3
Zadanie domowe	- mnożnik 1
Referat	- mnożnik 1
Aktywność	- mnożnik 1
Prezentacja lub praca pisemna o charakterze narracji historycznej	- mnożnik 2 lub 3 w zależności od rodzaju zadania

„+” przy ocenie cząstkowej dodajemy: 0,5 ;

„-” odejmujemy: 0,25 zgodnie z tabelą:

Ocena roczna jest średnią ważoną ocen cząstkowych z I i II semestru.

a) wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu

Celujący (6). Uczeń ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania; wykazuje się pełną znajomością faktografii i terminologii przedmiotu, umie prezentować i uzasadnić własne stanowisko. Samodzielnie selekcjonuje i interpretuje wydarzenia, wysuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen. Wobec odmiennych poglądów wykazuje postawę krytyczną. Dokonuje integracji wiedzy czerpanej z różnych źródeł informacji oraz własnych doświadczeń, ocen i refleksji. Aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach lub w kołach zainteresowań. Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i olimpiadzie historycznej/wiedzy o Polsce i świecie współczesnym lub innych olimpiadach przedmiotowych/tematycznych. Formułuje wypowiedzi z zachowaniem wiązań przyczynowo - skutkowych w formie pisemnej i ustnej.

Uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; dostrzega problem, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego, odwołuje się do literatury przedmiotu.

Bardzo dobry (5). Uczeń ma wiedzę i umiejętności historyczne określone programie nauczania, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych, wykazuje się umiejętnością analizowania i interpretacji wydarzeń historycznych, dokonywaniem ich twórczego oceniania oraz wnioskowania. Wykazuje zainteresowanie problematyką przedmiotu, samodzielnie poszerza wiedzę, bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, a także samodzielnie się ich podejmuje. Formułuje wypowiedzi z zachowaniem wiązań przyczynowo - skutkowych w formie pisemnej i ustnej.

Uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo: tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym lub problemowym; potrafi uwzględnić różne aspekty procesu historycznego.

Dobry (4). Uczeń ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w programie nauczania, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach odtwórczo, ale logicznie potrafi formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty. Formułuje krótkie wypowiedzi z zachowaniem wiązań przyczynowo - skutkowych w formie pisemnej i ustnej. Wykazuje aktywność na zajęciach; dobrowolnie podejmuje się stawianych przed nim zadań.

Uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo: tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym

z uwzględnieniem związków przyczynowo-skutkowych.

Dostateczny (3). Uczeń ma niepełną wiedzę określoną w programie nauczania, wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości z historii i ograniczoną umiejętnością ich analizy przyczynowo-skutkowej.

W niewielkim stopniu podejmuje próbę oceny wydarzeń i zjawisk. Przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej

i pisemnej ale posługuje się językiem potocznym, zna i stosuje jedynie podstawową terminologię przedmiotu. Wypowiada się w formie ustnej i pisemnej z zachowaniem podstawowych wiązań przyczyny i skutku.

Uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo: podejmuje próby tworzenia własnego tekstu, narracja historyczna zawiera podstawowe wiązania przyczynowo - skutkowe i chronologię.

Dopuszczający (2). Uczeń ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, ale opanował elementarne umiejętności konieczne dla dalszego etapu kształcenia. Mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć sytuuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni, rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, przy pomocy nauczyciela przedstawia wyniki swojej pracy. Formułuje powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń, wykazuje niewielką znajomość terminologii przedmiotu.

Uczeń realizujący materiał na poziomie rozszerzonym dodatkowo: potrafi tworzyć tekst operując bardzo prostym językiem, ubogim pod względem leksykalnym i rzeczowym.

Niedostateczny (1). Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z przedmiotu. Popełnia poważne błędy faktograficzne. Nie zna podstawowej terminologii przedmiotu, błędnie i niedojrzale formułuje oceny i wnioskuje.

III. Ocenianie uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

Ocenianie uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi odbywa się zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno - pedagogicznej/lekarza bądź wytycznymi zawartymi w Katalogu form pomocy psychologiczno - pedagogicznej udzielanej w formie bieżącej pracy z uczniem a w szczególności:

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia etc.):

a) mogą stosować pismo drukowane lub komputerowe zwiększające czytelność zapisu,

- b) na sprawdzianach/kartkówkach nauczyciel może zmniejszyć ilość zadań lub (jeśli to możliwe) wydłużyć czas pracy, chyba że sprawdzian opiera się zadaniach testowych (wyboru, z luką, zdań niedokończonych etc.)
- c) pisemne sprawdziany oceniane są za treść merytoryczną (na ocenę nie ma wpływu estetyka zapisu czy ortografia)
- d) jeśli uczeń wyraża taką wolę, przy sprawdzaniu osiągnięć uczniowskich, preferowane są wypowiedzi ustne
- Wy przypadku uczniów zdolnych
- e) rozszerzanie zakresu programu w nauczaniu wybranych przedmiotów zwłaszcza w formie samokształcenia.

Wszystkie inne, niewymienione w przedmiotowych zasadach oceniania kwestie, regulują zasady zawarte w Statucie Liceum Ogólnokształcącego nr X im. Stefanii Sempołowskiej - patrz rozdział IX Wewnątrzszkolne ocenianie.

IV. Szczegółowe wymagania merytoryczne realizowane na przedmiotach historia oraz historia i społeczeństwo oparte są na wymaganiach zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz realizowanych w szkole programach nauczania tzn:

Historia zakres podstawowy

Szczegółowe wymagania merytoryczne z historii dla klasy I -

- program nauczania: Jędrzej Smoleński **Historia. Po prostu.**Wiek XX. Program nauczania historii dla szkół ponadgimnazjalnych. Zakres podstawowy.
- podstawa programowa zawarta w Rozp. MEN z 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977)

Historia zakres rozszerzony

Szczegółowe wymagania merytoryczne dla klas II i III (od roku 2013/14) -

- program nauczania R. Śniegockiego, **Zrozumieć przeszłość.** Program nauczania historii dla zakresu zakres rozszerzonego. Liceum ogólnokształcące i technikum.
- podstawa programowa zawarta w Rozp. MEN z 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977)

Historia i społeczeństwo

Załącznik 3

Szczegółowe wymagania merytoryczne dla klas II (od roku 2013/14)

- program nauczania: **Piotr Wasilewski, Mirosław Wiktorowski.** PROGRAM NAUCZANIA HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO. PRZEDMIOT UZUPEŁNIAJĄCY. LICEUM I TECHNIKUM, WYD. WSIP.
- podstawa programowa zawarta w Rozp. MEN z 27.08.2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977)